

Notranjec

Izhaja vsako soboto in velja po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K. Posamezne številke po 10 v. Na naročbe brez denarja se ne oziramo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani Breg štev. 12.

GLASILO

POLITIČNEGA IN GOSPODARSKEGA DRUŠTVA
ZA NOTRANJSKO V POSTOJNI.

Inserati se računajo za celo stran 36 K, za $\frac{3}{5}$ strani 25 K, za $\frac{2}{5}$ strani 18 K, za $\frac{1}{5}$ strani 9 K, za $\frac{1}{10}$ strani 5 K. Pri večkratni objavi primeren popust. Mala naznanila po 20 vin. od petit-vrstice.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Živinorejske zadruge.

V Selcih na Gorenjskem se je ustanovila s pomočjo strokovnjakov v „kmetijski družbi“ živinorejska zadruga. Domačini v selški dolini so kmalu uvideli, kakšna velika korist za ves okraj se obeta, če bo vspevala ta zadruga. Že zdaj pripada v novo zadrugo sto glav goveje živine, in sicer v prvi vrsti krave pincgavske pasme.

Danes gleda naš kmetski živinorejec, ko ceni kakovost plemenjaka ali druge živine, najbolj in skoro edino na zunanost, tedaj na kosti. Nikdar se ne povpraša, ko potrebuje kravo ali tele ali plemenjaka, kakšni so bili stariši te živali, kakšni predstariši.

Živinorejska zadruga skrbi, da se ne upošteva le zunanost — ki je na vsak način tudi važna — ampak tudi, da je pleme in rod preizkušeno dober, da se povzdigne kakovost in dobičkonosnost živali. Da doseže prvi namen, tedaj lepo, krepko, zdravo zunanost, skrbi zadruga z nakupom lepih plemenjakov, dalje s tem, da navaja in sili živino na pašo (selska zadruga n. pr. ima 1000 oralov obsežno planino), dalje dela na izboljšanje travnikov, hlevov, gnojnic in dobro krmljenje živine, — skrbi za pouk živinorejcev in deli poučne spise med zadružnike, — za vse to poskrbi javnih podpor.

Še važnejša pa je naloga živinorejske zadruga za izboljšanje kakovosti rodu. Vsako tele zadružne živine se obdrži in vzgoji le, če izhaja iz dobrega plemena, od zdravih starišev in predstarišev, ker le taki preneso dobre lastnosti na mladiče. Dobra mlada živina pa — potrjena od posebne komisije — pa se ne sme prodati izven zadruga. Vsaka žival se podrobno opiše v posebni zadružni „rodni knjigi“: kdo in kakšni so bili stariši in pradedi živali, natanko vse lastnosti živali, vse bolezni, koliko mleka, koliko mladičev in kedaj itd. S tem se doseže, da se vsa bolezni podvržena, slabo molzna, slabotna, za pleme nesposobna živina iz reje

v zadrugi izključi in le žival z najboljšimi lastnostmi redi. To je edina pot, po kateri si morejo okraji izboljšati kakovost svoje živine. Tako delajo v vseh modernih deželah, najbolj v Solnogradu in v Švici.

Selce na Gorenjskem so dale lep primer. Kdor se zanima, naj se podrobno seznanjati praktično z živinorejskim zadružništvom. Notranjska bi prav lahko imela mnogo krepkih živinorejskih zadrug. Le začeti je treba, saj vse javne oblasti vsak nov zdravi zadružni pojav pozdravijo z odprtimi rokami.

Politične vesti.

V odseku za volilno reformo za državni zbor smo doživeli Slovenci zopet hude poraze. Razpravljalo se je o razdelbi mandatov na Koroškem. Posl. Ploj je predlagal, da naj se volilni okraji razdele tako, da dobimo Slovenci vsaj 2 mandata, čeravno nam jih gre po številu najmanj 3. Pri glasovanju smo propadli proti glasovom vseh Nemcev, Italijanov in breznarodnih socijalnih demokratov. Tudi preminjevalni predlog Slovencev, naj se izloči iz onega edinega volilnega okraja na Koroškem, na katerega upamo Slovenci, nekaj industrijalnih krajev, da bo vsaj ta mandat za nas trden, je propadel. Razprava je sedaj o Galiciji, kjer se je slednjič posrečilo zediniti Poljake in Rusine, in o Kranjski.

V delegacijah je minister vnanjih zadev Goluhovski govoril — upamo da zadnjikrat. Odgovarjal je Slovanom, ki so ga napadali, osobito delegatu Klofaču. Napovedal je, da pride skoro brez dvoma do nove carinske vojne s Srbijo. dr. Šušteršiču ni nič odgovarjal, „Slovenu“ se to čudno zdi, pa prav po nepotrebem, kajti Šušteršič je izborni podpiral Goluhovskega. Šušteršič se je tudi jako navdušeno izražal za armado ter za povišanje izdatkov zanjo in za vojno mornarico. Klerikalna stranka je prava podrepnica vlade, iste

vlade, ki se v boju za slovenske mandate v odseku za volilno reformo izreka tako odločno zoper zahteve štajerskih in koroških Slovencev. Na Kranjskem so klerikalni Slovenci zato, da se za vsako ceno deseže kar možno brž volilno reformo, na Štajerskem pa shodi pozivljajo poslance, naj tako krivično reformo, kakor se nam zdaj obeta, zadrže z obstrukcijo.

Na Reki je novi guverner Nako ob svojem nastopu prezrl tamošnje Hrvate, in ko se je na dan umeščenja peljal na morje, se je snela z ladje parobrodne družbe „Ungaro-Croata“ hrvatska zastava. Hrvati zahtevajo zadoščenje, tudi Madjari so za to, da se krivce blamira, kajti pravi provzročitelji škandala so reški Italijani s svojimi intrigami.

Domače vesti.

Osebnosti. Gospod dr. Viktor Gregorič je nastopil 1. t. m. mesto okrožnega zdravnika v Senožečah. — C. kr. gozdni nadzorni komisar gosp. Hugo Šibel je prestavljen v isti lastnosti iz Postojne v Linec.

Učiteljske prememb. Gospodična Terezija Bole, učiteljica na Vrhpolju pri Vipavi je premeščena v Domžale (okraj Kamnik). Učiteljica Terezija Bole je bila v Vrhpolju jako priljubljena, ker je dosegla v šoli prav dobre učne uspehe. Povzdignila je tudi dobro tamošnje cerkveno petje.

V Postojnski okrajni šolski svet sta bila 3. t. m. za bodočo šestletno dobo od učiteljstva izvoljena dosedanja zastopnika gg. Dragotin Česnik, nadučitelj v Knežaku in Anton Skala, nadučitelj v Vipavi.

Tridesetletnico nadzornikovanja obhaja letos okrajni šolski nadzornik v Postojni, gosp. Ivan Tuma.

Velik kres sv. Cirilu in Metodu na čast na predvečer njihovega praznika so napravila postojnska narodna društva. Krog kresa se je zbralo izredno veliko število odličnega in priprostega občinstva. Postojnska godba je pridno svirala, pevskega društva „Postojna“ krepki zbor je pel več pesmij in pirotehnika spretnost nam je napravila obilo topovsko krepkih strelcov, ki so gromé doneli po pivški dolini in daleč na okoli označevali praznik naših slovanskih blagovestnikov. Tudi na Pečni rebri in na Nanosu so goreli orjaški kresovi. Vračaje se od kresa, so se udeležniki zbrali na kolo-dvorski restavraciji, kjer se je zabava ob godbi in petju nadaljevala pozno v noč.

Kres je gorel na Rakeku dne 4. t. m. na čast sv. Cirilu in Metodu na griču „Srnak“. Vsa čast gosp. Domicelju za darovani les. Žalibog, da smo videli letos le tri kresove. Čas je, da se zdramimo. Prireditve se je vdeležilo tudi nekaj gospic in gospodov iz Rakeka, Rakovčani pokažimo se tudi 12. avgusta v Postojni pri odkritju Vilharjevega spomenika.

Vilharjeve pesmi. Odbor za postavljanje Vilharjevega spomenika v Postojni je sklenil, da izda Vilharjeve pesmi v posebni knjižici. Do sedaj so bile vse te pesmi raztresene po raznih knjigah in bi bilo le obžalovati, da bi se tako pogubile. Lično opremljena knjižica izide o priliki odkritja Vilharjevega spomenika v Postojni. — Zavedni Notranjci! Pokažimo, da imamo čut ter da častimo krasno pesem in da spoštujemo moža, ki nam je zapustil prelep pesniški zaklad. Zato pa,

Listek.

Kmečka vstaja.

Zgodovinska povest iz 16. stoletja. — Hrvaški spisal Avgust Šenoa.
(Dalje.)

Palfi prekriža noge, si zaviha brke in začne: „Kaj ne da, vaš brat vam je že namignil, kaj je danes pravzaprav moj posel.“

Kanonik prikima.

„Dobro, da stvar še bolj utrdimo, vam jo še enkrat pribijem. Mojemu velemožnemu gospodarju Andriji Batoru pripada polovica Susjeda in Stubice „secundum donationem domini regis Ferdinandi“. — Vem pristavi kanonik.

„Bene! Moj gospodar je vžival polovico dohodka, polovico pa Heningovci. Batorjev del je upravljal prisotni vaš brat Jurij Vessvetniček, ki ga stara Heningovka grdi, psuje in toži“. — „Vem“, potrdi spet kanonik.

„Nečesa pa vi, velečastni moj amice** ne veste. Moj gospodar, vrhovni sodnik, stanuje v Požunu. Vaša Hrvatska, tedaj i Susjed i Stubica je pri vragu daleč.

* Dar kralja Ferdinanda.

** Prijatelj.

Turki vam voščijo „dobro jutro“. Seveda vi se bijete in rešujete, a sreča je ciganska, prav lahko se zgodi, da bi turški konji boga molili sredi Zagreba in od Zagreba do Susjeda ni daleko. E, vi ste junaci, a junastvu treba tudi zlata, kraljeva blagajna pa je prazna, zato se moj gospodar boji za Susjed in Stubico, ker sta vedno na kocki. Rad bi se ju rešil, pri tem pa tudi nič ne izgubil. Kako naj to napravimo? Da vse to proda, in sicer dobro proda, kaj ne?“ A to ni tako lahko. Stara Urša ima oster jezik, še ostrejše nohte, ona je prefrigan odvetnik. Dolgo je mislil gospodar nato, slednjič je našel kupca.“

Velečastni gospodin Stipo je poslušal vedno pozorneje, sedaj pa je začudenja bulil oči.

„Eto, kako je bilo“, nadaljuje Palfi. „Lani je dal kronat svetli naš gospodar Ferdinand v Požunu svojega sina Maksa za apostolskega kralja. Vas, Hrvatov, je bilo vse polno pod knezom Nikolo Zrinjskim. Zraven slavnostnega prostora so stali zastavonoše kraljevin, a njim na čelu je držal ogrsko zastavo veliki konjušnik Franjo Tahí, rodom tudi Hrvat, čeravno mu je stari oče bil čista madjarska kri. Gospodin Tahí je pozabil svoj jezik, se često zavlekel med vas in se z vami skupaj bije proti Turčinu.“

zavedni Notranjci, segajmo pridno po njegovih pesmih in naj ne bo Notranjca, ki bi ne imel Vilharjevih pesmi! Vilharjeve pesmi naj nam bodo trajen spomin ter viden znak, da nismo pozabili moža, ki se je neumorno boril za pravice slovenskega naroda ter bil takorekoč vodja Notranjski ob prepovedu narodne zavesti. V Vilharju častimo pravega narodnega pesnika, in naj bo ta knjižica, polna preprostih in vsakomur umljivih pesmic lastnina vsakega narodnega pevskega zbora, vsake narodne čitalnice, vsakega bralnega društva in vsake slovenske knjižnice! Zavednim trgovcem pa kličemo: naročajte Vilharjeve pesmi in jih razpečavajte, da tako zadoni glas notranjskega slavca po vsem slovanskem svetu!

Notranjska Posojilnica v Postojni je sklenila v svoji zadnji seji, da bo dajala posojila proti vknjižbi po 5%, in amortizaciji najmanj 1%; na osebni kredit pa po 6%. Opozarjamo na inserat v današnjem listu.

Sokolska slavnost v Bistrici bo 22. julija in ne 24. junija t. l., kar se je zadnjič pomotoma objavilo.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani opozarja, da je od 1. julija t. l. naprej edina založnica kavinih izdelkov v korist naše družbe le tvrdka „Ivan Perdan v Ljubljani“. Tvrdka Perdan je po naši družbi znana postala vesoljnemu Slovenstvu. Postala je pa obenem tudi naša dobrotnica. Tudi to dobro ve naš narod. — Perdanova kava je najboljša in konkurira z vsemi drugimi izdelki te vrste. Zunanja oprema te nove „družbine kave“ je umetniška in obenem poučna. Na nje ovitkih vidite naša

družbina šolska poslopja v Trstu, v Velikovcu, na Muti in na Savi. Slovenke, kupujte odslej le to novo družbino kavo. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Svoji k svojim. Organizirani slovenski delavci so napovedali bojkot nemški pivovarni bratov Kosler v Šiški pri Ljubljani, ker je ta tvrdka postopala napram njim žaljivo in nesramno. Naloga zavednega slovenskega občinstva je, da se bojkot tudi uresniči. Na njem je, da ne pije tega nemškega piva, da ne zahaja tja, kjer se toči Koslerjevo pivo. Saj imamo tudi slovenske pivovarne, ki konkurirajo v blagu in ceni z nemškimi podjetniki. Zahtevajte povsod Ciril-Methodovo pivo iz domače pivovarne G. Auerjevih dedičev v Ljubljani, saj podpirate s tem prepotrebno družbo sv. Cirila in Metoda, kateri oddaja navedena pivovarna lep del dobička. Upamo, da postrežejo zavedni Logatčani udeležencem letošnje skupščine družbe sv. Cirila in Metoda le z domačim družbinim in ne s tujim nemškim pivom.

V Logatcu sta se 28. m. m. nastanila za 14 dni 2 bataljona domobranskega pešpolka št. 26 iz Celja oziroma Maribora. V neki gostilni Gorenjega Logatea so že povzročili večji izgred ter napravili gostilničarju tudi ogromno škodo, kajti razbili so vse, kar jim je prišlo pod roke. Občinskega redarja so težko ranili.

Taktične vaje c. in kr. vojne šole se vrše od 29. junija do 23. julija t. l. v postojnskem okraju in sicer je prišel 5. oddelek pod vodstvom c. in kr. majorja generalnega štaba pl. Blazekoviča s 14 častniki in 15 možmi v Trnovo. — 6. oddelek pod vodstvom

„Da, da“, pristavi kanonik, „Tahi je vražji človek. Junak resnično, a boje se ga domači ljudje kakor tudi Turki, kajti kamor stopi on, ne vzraste več trava.“

„Ko se je veliki konjušnik držeč zastavo, znojil, in zaradi protina nekam grdo gledal, je dojezdil na vrancu vrhovni sodnik k njemu in rekel: „Da si mi zdrav, brate Franc, koliko časa se nismo videli! Kakor star medved čepiš v svojem zakotku med Dravo in Savo. Kako ti je?“ — „Slabo.“ „Pa kaj Te tlači?“ „Troje: prvič me šiplje prav nemilo protin, drugič nas Turki vedno hujše stiskajo, tretjič pa moj mili svak Nikola Zrinjski. Svoji sestri je poklonil Božjakovino, letos pa je vsled prevare bacnil mene i sestro svojo ven. Lep brat je to. Nikola je hujši kot Turčin“. — „Znam za to vašo pravdo. E, Nikola je Nikola, in kralj se teh Zrinjskih boji. A kje zdaj običajno živiš?“ — „Koderkoli kakor cigan, en čas v Medjimurji, en čas v Zablaču, en čas v Štetenbergu na Štajerskem, en čas na svoji pusti v Bérenju. Imam, hvala bogu, tudi brez Božjakovine dosti, a nikjer ne najdem pravega gnjezda in žena Jelena se ljuti brez kraja in konca“. — „Tedaj se Bator zamisli pa reče kot za šalo: „Brate, imaš li denarja?“ — „Tudi pri meni bi se našel kak groš“, odvrne Tahi. „Čuj me“ reče Bator, „imam polo-

vico svojega imetja dati — nekje na koncu sveta, Susjed in Stubico. Susjed leži na Savi, ravno sredi med Štajersko in Šomodjem. Ta kraj je tak, kot da ga je Bog zate vstvaril. Meni ne koristi. Kupi Susjed i Stubico“. „Za koliko daš svoj del?“ vpraša Tahi. „Poceni, vse za 50.000 ogerskih forintov“. Ta trenotek se je pripeljal mladi kralj, razgovor se je pretrgal, Bator pa je povabil Tahi za zvečer, da se pogodita. Že drugi dan je prodal moj gospodar Tahiju polovico svojega hrvatskega imetja za 45.000 forintov. Kaj pravite k temu, kanonik.“

Gospodin Stipo si zamišljen potare nos. Jaz mislim, pravi, „iz tega nastane še tristo sitnosti, kajti na pragu Susjeda sedi gospa Urša kakor zmaj. Kako boš upeljal gospoda Tahija v posest? Heningovci smatrajo Susjed za rodbinski imetek po dednem pravu, torej tako imetje, ki mora vedno ostati v rodbini. Svoj del moreš samo rodbini prodati. Gospa Urša se bo branila s kremplji.“

„Bodisi“, se zasmije porogljivo Madjar. „Hrvati ste čudaki. Kaj je pravica? Vse je pravica, le pametno besedo treba najti. Če najdeš tako „formulo“, pa je vse opravičeno.“

„Da čujemo“, reče Stipo.

Dalje prih.

c. kr. podpolkovnika iz generalnega štaba Milan Grubiča s 14 častniki in 15 možmi v Št. Peter. — 7. oddelek pod vodstvom c. in kr. podpolkovnika iz generalnega štaba Rudolf Pfefferja s 15 častniki in 16 možmi v Postojno. — 8. oddelek pod vodstvom c. in kr. majorja iz generalnega štaba Rik. Bartolasa s 14. častniki in 15 možmi v Senožeče.

Nesreča. 15letna posestnikova hči iz Vrhpolja Josipina Škrljeva je počivala na kupu hlodov na Colu. Hoteč svojo pot na Črni vrh nadaljevati spravila je tak hlod vsled lastne neprevidnosti v tek. Zlomila si je desno nogo.

Pogreša se že od 20. junija naprej 53 let stari slaboumni posestnik Josip Bajc iz logaškega okraja.

Iz Knežaka. Modras je vpičil Andrejevo 8letno hčerko iz Koritnic v levo roko. Vpik je zelo opasen, ker je roka zelo otečena.

Vipavske novice. Na praznik sv. Petra in Pavla so hoteli tolovaji napasti in oropati nekega posestnika iz Lozic, ki se je vračal iz Razdrtega. Mož pa je bil srčen in je enega tolovaja dobro namazal s trikelcem. — Te dni se je okrog Vrabč potikal neki iz Trsta izgnani hudodelec, doma iz Griž. Le ta je zasledoval na cesti od Vrabč do Orehovce nekega Budanjca, ki se je vračal iz Vrabč proti domu. Znani hudodelec je šel za njim skoro do vasi Orehovce, kjer mu je Budanjc srečno ušel. — Na Colu je izvoljen županom Lokvar. — Utonil je po nesreči v Soči Edvard Andlovic, 25letni mizar iz Šturij pri Vipavi. — Burja je napravila pretečeni teden obilo škode po vipavskih vinogradih. — Razpisano je v popolnitev drugo učno mesto na Vrhpolju pri Vipavi. Ker je vas Vrhpolje lep in prijazen kraj in le četrto ure oddaljena od trga Vipave, bode se za podelitev te službe potezalo gotovo večje število učiteljic-prosilik. Druga učna moč na Vrhpolju ima pristoječe stanovanje v novozgrajenem šolskem poslopju, ki je jedna najlepših šolskih zgradb na Kranjskem.

Iz Gorenje Vipave. Zadnji čas vlada veliko razburjenje med ljudstvom. Pred enim mesecem skušali so tatovi vlomiti v poštni urad v Št. Vidu, pa so bili pravočasno prepodeni. Dne 26. p. m. vlomili so ob 2. uri popolnoči v prodajalno g. I. Premru na Ložicah. Odtrgali so zunanje okno in železni križ ter že odprli notranje okno, ko se je zbudil stari varuh, kateri je spal v sobi nad prodajalno. Ko je odprl okno svoje spalnice, zbežali so tatovi. Še par minut da bi imeli časa, pa bi odnesli precejšnjo svoto denarja, katerega je prodajalka slučajno pozabila vzeti iz prodajalne. Ravno isti večer eno uro pozneje vlomili so okno posestnika I. Žvanut v Otoščah, a tudi tam jih je še pravočasno slišal sin dotičnega posestnika ter jih prepodil. Vipavska žandarmerija pridno zasleduje te zlikovce, ali dosedaj se jej še ni posrečilo priti pravim na sled. Kot osumljenca so 29. m. m. prijeli v Ilirski Bistrici pekovskega pomočnika Petra Kavčica doma iz Ptujске okolice in Štefana Šaferja, pisarja iz Vukovarja. Šentvidskemu županstvu zdelo se je najbolj potrebno upeljati pasjo takso, a pomislilo se ni na to,

da so ravno v Šentviški občini posamezne vasice obstoječe iz treh do štirih hiš. Več hiš je tudi popolnoma osamljenih. Kdo pa je pri hiši boljši varuh kakor dober pes? — Dne 29. p. m. med pop. službo božjo nastal je požar pri posestniku Fr. Vovk v Hraščah pri Ši. Vidu. Zgorela je šupa z vsem gospodarskim orodjem, goveji hlev, devet glav živine in 200 stotov sena. Št. Vidska požarna bramba bila je hitro na mestu nesreče, ali kljub večurnemu neumornemu delu ni bilo mogoče rešiti drugega kakor obvarovati ostalo gospodarsko poslopje. Naslednji dan zakopali so vseh deset glav živine, ker so bile za uživanje neporabne. Zavarovalnina znaša 5.600 K, škoda pa nad 8000 K.

S Prema se nam poroča: Tu je bila v soboto 30. junija nevihta s precej veliko burjo. Napravila je pri trtah in žitu nekaj škode. — Posestnik Ivan Kljun je vozil ta teden strešno opeko. Za 18 q težak voz je rabil 2 para konj in pet parov krav. Pa še je šlo s težavo po naši lepi (!) cesti. — Sedaj smo začeli s košnjo, a delavcev ni dobiti niti za drag denar. Vse beži v Ameriko. Pomislite, da je samo iz vasi Čelje, ki šteje 40 hiš, v Ameriki nič manj nego 40 moških oseb. Iz 20 številčk broječe vasi Janeževbrdo je tudi v presrečni deželi skoro iz vsake hiše eden. Mnogo jih je tudi iz naše vasi in Smrij. — Učni mesti na tukajšnji šoli sta razpisani. Večina naših faranov želi dobiti takega učitelja, ki se bo brigal samo za cerkveno petje ter bi izvrstno znal igrati na stare, trhle in docela pokvarjene orgle. Le tak učitelj je kaj vreden v njihovih očeh.

V trnovski dolini so imeli 30. m. m. hudo nevihto, vsled katere je Reka kar nad 2 metra narasla. Vse seno je odnesla povodenj. Samo potok Klivnik je napravil nad 5000 kron škode pri senu. Tudi poljski pridelki so zelo trpeli.

Iz Ilirske Bistrice. V l. 1904 smo sezidali novo in lepo „mlekarnično poslopje“, ki pa še letos prazno stoji! Vprašamo: zakaj vendar to?? Škode je že zdaj toliko v poslopju, da bode stalo popraviljanje betona in šip nekaj stotakov; beton se je razmrnil (dobro delo!) in zlikovci so šipe pobili. Ni li nespametno od združnega vodstva, ker čaka na vodovod, ki bode izpeljan morebiti o „sv. Nikoli“, ko bode poslopje že razpalo? Na vsak način bi bilo prav kopati vodnjak; vsaj je vendar ves svet okoli mlekarne v vodi! Zadostovalo bi tedaj izkopati le par metrov globok vodnjak, ki ga morebiti še betonirati ne bode treba! Stroški bi bili torej zelo majhni, a prihranili bi se sedanji izdatki za najemnino in plačo voznika! Prosimo toraj, da se stori kaj odločilnega!

Iz Zagorja. Na Šil Taboru pri Zagorju je 14letno dekle Marinčič, ki se ukvarja s „špiritizmom“. Dekle mora biti zelo premeteno, kajti ona prorokuje ljudstvu iz okolice s pomočjo „trinožne mizice“. C. kr. žandarmerija je pa zvedela, da dela ona to proti plačilu, na kar je vzela celo stvar v roke. Sedaj hodi žez 50 prič v Ljubljano, in kakor se čuje „bo punca sedela“; a

ona se ne boji ne žandarjev ne zapora, ker si je v polni svesti, da dela to vse s pomočjo „višje moči“. Bog ve ali ji bodo izgnali to „višjo moč“ iz glave? Med drugim je povedala svojim sovaščanom, da so vsi potomci baronov Ravniharjev, ki so živeli na Taboru, ter da je vsled tega zaklad, ki leži pod rakvijo škofa Ravniharja njihov. To vse ji je povedal sam rajni škof, ki je bil 9 dni na dnu morja, a ga je „višja moč“ rešila, da je po dolgih mukah prišel v rakev na Tabor. Seveda so začeli potomci baronov kopati na razvalinah gradu zaklad sedmih milijonov, kar je „Notranjec“ že poročal, a zastonj, akoravno so kopali več mescev. — Na vaje sta prišla dva bataljona c. kr. dom. pešpolka št. 27 iz Ljubljane. Severno nad Bačom so naredili strelišče, kjer bodo streljali dne 9. t. m. z ostrimi patroni. K tej vaji prideta tudi generalmajor Bonjeau in feldmaršallajtnant V. pl. Latscher; 10. julija pa pride inspicirat namestnik domobranskega višjega poveljnika feldcajgmajster P a r m a n.

Prosveta.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je razposlala vsem svojim podružnicam sledečo okrožnico: Tvrdba Adolf Jacobi na Dunaju — ena prvih, če ne prva te stroke v Avstriji — je sklenila z našo družbo jako ugodno pogodbo. Zavezala se je namreč, da bode oddajala gotove odstotke od skupljene svote za svalčične papirčke in ovitke, kojih ovoji oziroma škatljice so opremljene s sliko sv. Cirila in Metoda, s slovensko trobojnico ter napisom „Mal položi dar domu na altar“. Kakor se nam je zatrjevalo do sedaj z merodajnih strani, so ti novi papirčki in ovitki izborne in brezkonkurenčne kakovosti. Kadilci si menda ne morejo boljšega želeti. Cena na debelo in drobno pa konkurira s ceno drugih izdelkov te vrste. Zato se pozivljemo danes do svojih podružnic in njih družbenikov ter do vseh somišljenikov proseč, naj pazijo na to, da bode vsakdo, ki prodaja te vrste izdelke, imel na prodaj edinole družbine svalčične papirčke in ovitke. Ko bi vsi naši somišljeniki rabili sploh le tisto blago, ki se prodaja naši družbi v korst, bi s tem postali te vrste dohodki največji in najstalnejši, kar jih ima družba poleg prispevkov svojih podružnic.

Okrajna učiteljska konferenca za postojnski šolski okraj se je vršila na Razdrtem dne 3. t. m. Pri tej priliki se je marsikaj za šolo koristnega sklenilo, tako n. pr. nov tu okrajnim dejanskim razmeram primeren učni načrt za ponavljalno šolo, ki je o njem poročal g. nadučitelj Rudolf Horvat; dalje se uvedejo na predlog g. učitelja Gorjupa posebne tiskovine za napoved vremena. Te se obesijo v šolski sobi in vsak dan sproti izpolnijo, kakor se napoveduje prognoza brzojavnim potom iz Dunaja. G. nadučitelj A. Skala je prebral svoj izvrsten izdelek: „Kako naj deluje šola v varstvo koristnih živali in proti trpinčenju živali, zlasti domačih.“ Podal je marsikatero dobro navodilo, kako

je učitelju postopati pri enakih prilikah. Konečno je še g. Horvat nasvetoval, naj bi vsi krajni šolski sveti poskrbeli za zadostni denarni prispevek, da se nakupijo šolske potrebščine za vse otroke, ki bi jih potem dobivali zastonj. Prav lepa in poučna je bila tudi razstava risarskih izdelkov po naravi, ki so jih vposlale poleg drugih največ šole iz Postojne, Vipave in iz Zagorja. Nekatero risbo so bile zelo lepe in marsikdo se je čudil, kako velik napredek se je dosegel uprav pri risarskem pouku.

Nekaj podatkov iz Vilharjevega življenja.

Miroslav Vilhar se je porodil dne 7. septembra l. 1818 v prijazni naši Planini. Oče Franc je bil poštar v Planini in graščak, mati Ivana iz znane rodbine Obreza. Miroslav je bil četrti in zadnji otrok v rodbini Vilharjevi. Prve šole je izdelal v Postojni, gimnazijo v Št. Pavlu na Koroškem, nato je šel študirat pravo na Dunaj in v Gradec. Leta 1843. se je oženil. Oče mu je prepustil grad Kalec, kjer je prav dobro gospodaril.

Leta 1845. je izšla prva Vilharjeva pesem v „Novicah“ z naslovom „Prečutki“. Kakor je bila v tedanjih časih navada v starih „kranjskih“ rodbinah, so vzgajali tudi Vilharja bolj v nemškem kot slovenskem duhu. Vendar je Vilhar, ko je odrasel, brž spoznal, da je njegovo mesto, če je značajan, po krvi v slovenskem narodu. Da zagotovi svojim otrokom dobro narodno vzgojo, je poklical v svojo hišo za vzgojitelja znanega slovenskega pisatelja, kremenitega slovenskega narodnjaka Levstika. Svoje pesmi je Vilhar priobčeval v „Novicah“, v „Koledarčku“, že leta 1860. pa je izdal zbirko izbranih svojih pesmi. Svojim ljubeznjivim tudi priprostemu Slovcu umljivim pesmicam je sam skladal lepe melodije, ki so ravno pripomogle, da so postale njegove pesmi tako razširjene. Pojo se kakor narodne, po celem slovanskem jugu so kot take poznane.

Še bolj kot danes je bila v Vilharjevih časih dolžnost vsakega samostojnega moža, da je odločno posegel v javno življenje. Vilhar je dostikrat zamenjal liro z bojnim klicem proti tedaj vladajočemu nemškutarstvu. Kmetske občine postojnske so ga skupno s Korenom izvolile v deželni zbor kranjski, kjer je marljivo delal. Najvažnejši politični čin pa je bila ustanovitev odločno narodnega glasila „Naprej“ v Ljubljani. To je na Slovenskem še zdaj tako, da noben mlad list gmotno ne uspeva. Tedaj pa so bile razmere še neprijaznejše. Materijalna izguba je bila pri „Napreju“ visoka. Šla je iz Vilharjevega žepa. Vseh vkupaj je izšlo 78 števil. Ko je pisal „Naprej“ članek, v katerem je omenil slovensko željo, da se Slovenci združimo v „zedinjeno Slovenijo“, so ga obtožili „črno-rumeni“ zaradi — veleizdaje, in ker drugega niso dobili, je bil Miroslav Vilhar obsojen na šesttedensko ječo, ki jo je presedel l. 1864. To mu je seveda nekam zagrenilo

politiko. Začel je pisati glediške igre. Vseh je 16. Opereta „Jamska Ivanka“ je lepo glasbeno delo Vilharjevo, ki je v tem času izšlo v slovenskem jeziku. Še pred kratkim so jo igrali na slovenskem odru v Ljubljani.

Vilhar je bil več let župan v Knežaku in z kmetiskim ljudstvom v izvrstnem razmerju. Sklical je še leto pred smrtjo prvi slovenski tabor na Kalcu, kjer so Notranjci zahtevali ravnopravnost slovenskega naroda.

6. avgusta leta 1871. — tedaj pred 25 leti — je Vilhar umrl.

Narodno gospodarstvo.

V prihodnji številki začnemo priobčevati v „Notranjcu“ iz peresa našega stalnega sodelavca zanimive gospodarske članke, ki obdelujejo važno sredstvo za izboljšanje našega gospodarskega stanja: o komasaciji ali zlaganju zemljišč.

Mlekarski tečaj v Logatcu se je zaključil tudi letos s prav povoljnim uspehom. 10 učencev, vsi iz Kranjske, ga je dovršilo in vsi, ki niso že imeli služb ali ki niso bili že v ta namen poslani v tečaj od zadrug, so dobili primerne službe pri zadrugah. Prihodnje leto se tečaj obnovi. Kdaj bo kaj s prepotrebno mlekarsko šolo? Odločno jo zahtevamo, in sicer v onem delu Kranjske, ki je naravno najbolj „mlekarski“, to je na Notranjskem.

Poljedelska razstava bo letos septembra meseca v Zagrebu.

Gnojnico treba voziti poleti, kolikor je ni ravno neobhodno treba, da se ohrani gnojišče vlažno, kakor hitro se je dosti nabere, na polje. Najboljše je, da se jo poliva na večer, kajti v hladni noči se vsa pogubi v zemljo, ne da bi je preveč shlapelo v zrak.

Nemčija je izvozila l. 1905 le 840.000 kg surovega masla v inozemstvo, uvozilo pa se ga je 37.000.000 kg. Sira so uvozili l. 1905 v Nemčijo 20.300.000 kg, izvozili pa 1.200.000 kg. Iz Avstrije je surovega masla prišlo v Nemčijo l. 1904 4.200.000 kg, iz male Danske 5 milijonov 470.000 kg, iz Nizozemske pa 10.600.000 kg.

Za zboljšanje planin se je začela prav intenzivno zanimati osrednja vlada na Dunaju. S prihodnjim letom menda začne po vseh deželah z veliko akcijo za zboljšanje planin. Naj bi osobito Notranjci, ki tako potrebujejo dobrih planin, ne pozabili se oglasiti na primernih mestih. Na Nanosu n. pr. se da s primerno regulacijo voda, s čiščenjem kamenja, z regulacijo, gnojenjem, novimi poti itd. mnogo doseči.

„**Dalmatija**“ se bo zvala nova dalmatinska parobrodna družba, ki se je ustanovila po dolgotrajnih dogovorih. Nova družba se osnuje na delnice; ker pa se bodo v njej združile že obstoječe manjše domače parobrodne družbe, se bo precejšen del delnic že pri ustanovitvi odstopil njim. Ostali kapital bodo preskrbele dalmatinske banke (brez podružnice Ljubljanske kreditne banke v Splitu) in Jadranska banka v Trstu. Četrtno delnic dobi tržaška parobrodna družba „Lloyd“, ki tudi vstopi v družbo.

Po svetu.

Za odpravo celibata. Pobožen Francoz, načelnik tretjega reda sv. Frančiška, I. Laclotte, napisal je knjigo o potrebnih reformah v katoliški cerkvi in o sredstvih, kako se pomore sedanjemu „žalostnemu položaju cerkve in duhovščine na Francoskem“. Knjigo je poslal papežu in vsem francoskim škofom. Med reformami, ki so potrebne, da se ugled in materialni položaj katoliških duhovnikov povzdigne, omenja na prvem mestu odpravo celibata, uvedenje materinskega jezika v liturgijo in odpravo talarja, tega „strašila za vrabce“, kakor ga imenuje I. Laclotte. O celibatu piše: „Dolžnost mi je, podučiti Vašo svetost o duhovniškem celibatu, čigar odpravo nujno želi vsa Francija. Te zahteve ne stavijo le posvetni ljudje, nego tudi na tisoče duhovnikov malo da ne jednoglasno. V istem smislu se je izrazilo tudi 40.000 naših redovnikov. Povsod je razširjeno javno mnenje, da kasta, ki se ne sme ženiti, ne more prav soditi o družinskih razmerah, in dobro voditi moža, ženo in otroke.“ Tudi naši zdravniki in učenjaki se protivijo celibatu.

Kozje mleko je boljše od kravjega, ker ima več maščobe v sebi. Ker je v svoji sestavi še najbolj podobno materinskemu mleku, je izvrstno za dojenčke. Kakor znano, so krave podvržene jetiki in mleko takih krav je nezdravo. Koze ne dobivajo te bolezni, njih mleko ima torej tudi v tem oziru prednost pred kravjim. Zato mnogo zdravnikov priporoča uživanje kozjega mleka. Ljudje, kateri boleajo na pljučih, oni, ki so slabokrvni, naj pijo kozje mleko, posebno pa naj ga uživajo otroci, ker jih tako obranimo črevesnih bolezni, ki jih tako rade napadajo.

Koliko psov je na celem svetu? Zadnje štetje psov je izkazalo, da živi največ psov na Francoskem in sicer 2.864.000. Na 1000 tamošnjih prebivalcev pride 75 psov. Nemčija ima 2.200.000 psov, Severna Amerika 2.000.000, Kitajska 1.800.000, Rusija 1.500.000, Avstro-Ogrska 1.200.000, Turčija 1.100.000, Angleška 1.000.000, Italija 800.000. V celi Evropi je čez 15 milijonov psov, v Ameriki čez 10, v Aziji čez 8, v Afriki čez 5, in v Avstraliji čez 1 milijon. Na celem svetu živi torej okoli 40 milijonov udomačenih psov.

Srečno prerokovanje. Jesias Thomas, znan založnik v Bostonu, je izdajal koledar, v katerem je prorokoval, kakšno vreme bo vsak dan v prihodnjem letu. Slučajno je izpustil 13. julija. Stavec ga pride vprašat, kakšno vreme naj določi za ta dan v koledarju, Thomas pa, ki je imel nujno delo, nevoljen zakliče: „Sam natisni, kar hočeš“. Stavec se hitro vrne v tiskarno in za šalo natisne: 13. julija bo dež, toča in sneg. Slučaj je nanesel, da je 13. julija res deževalo in snežilo tudi toča se je vsula, kar je zbudilo splošno začudenje med bralci koledarčka. Ljudje so hitro pokupili ostale izvode koledarja, ki je ostal priljubljen tudi zanaprej kot najboljši in najtočnejši vremenski prerok.

Pravde proti živalim. Marsikdo je bil že sodnijsko obsojen, ker je njegov pes, kokoš ali druga žival oškodovala soseda. V starih časih so se vršile pravde in obsodbe tudi proti živalim samim. Izšle so celo učene knjige, v katerih je bilo določeno, katere živali so odgovorne pred postavo in kakšni zagovorniki se jim smejo določiti. Tako je bila leta 1386. v Fasailu obsojena svinja, ki je raztrgala in požrla otroka, na smrt na vešalih; predno so jo obesili, so ji po določbi obsodbe odrezali noge in poškodovali glavo. Tudi v grofiji Mortaing je bila leta 1394. obsojena svinja na smrt na vešalih, ker je umorila otroka. Magistrat v Bazelu je obsodil leta 1474. petelina na smrt na grmadi, ker je bil obdolžen, da je znesel jajce. Leta 1690. je določil sodnik nekega kantona v Auverge odvetnika v pravdi proti gosenicam. Obsodba se je glasila: Gosenice naj se zberejo na določenem kraju in naj si končajo življenje. To so bili dobri, stari časi!

Deželna zveza za pospeševanje prometa tujcev na Kranjskem.

Pisarna v Ljubljani, hotel Lloyd 3—5. popoldne.

Ker se je letoviška sezona že pričela, naznanjamo vsem letoviščarjem, da imamo na Kranjskem in poleg tega v Šoštanju na Štajerskem okrog 200 stanovanj na razpolago. Oddajo stanovanj posredujemo brezplačno. Naš kataster stanovanj pa še ni popoln, zato pozivljamo še enkrat vse imetnike stanovanj, naj nam le-ta naznajo. Povpraševanje je jako veliko in ker za mnogo krajev še nimamo nikakih stanovanjskih izkazov, se prigodi, da letoviščarjem ne moremo vedno ustreči. Imetnike stanovanj prosimo tudi, naj nam pošljejo slike, oziroma fotografije ali razglednice dotičnih krajev ali dotične hiše, ker bo zveza tudi glede tega uredila zbirko, ki ji bo jako služila pri posredovanju. Isto velja tudi glede lepakov, prospektov in drugih reklam, ki jih imajo nekateri hoteli in kopališča. Letoviščarji pridejo navadno osebno vprašat po stanovanjih in če jim dotični kraj ni znan, jim lahko postrežemo s sliko. One letoviščarje, katerim smo naznanili stanovanja, prosimo tudi, da nam poročajo o vspehu, ker rabimo te izkaze za posredovalno statistiko. Tem potom prosimo tudi one gospode, katerim smo poslali vzorna pravila za ustanovitev krajevnih društev, za privabitev tujcev, naj nam poročajo, če se je kje dosegel kak uspeh. V slučaju, da se sami ne zanimajo za ustanovitev, prosimo, naj izročijo pravila komu drugemu, ki se zanima za to. V naši pisarni je na vpogled lepa ilustrirana knjiga „Reisealbum der k. k. österr. Staatsbahnen“, na katero opozarjamo zlasti industrijalce, trgovce in obrtnike, da inserirajo v nji, kajti knjiga je razpoložena na brzovlakih in na ladijah donavske parobrodne družbe.

Loterijske številke.

Dunaj, 30. junija 56 6 76 81 47
Brno, 4. julija 21 70 90 67 60

Darovi za Vilharjev spomenik.

Dohodek koncerta salonskega orkestra iz Postojne v Cirknici poslano po g. Anton Križmanu 164 K; gosp. dr. Žitnik Ignac, drž. posl. v Ljubljani 15 K; g. Mankoč Ivan, lesni trgovec, Trst, 25 K; gosp. Jebačin Ivan, Ljubljana, 25 K; g. dr. Sterger, Šiška, 10 K; g. Fink Peter, Trst, nabrano v veseli družbi na Proseku 20 K; g. Lazarevič, g. Živan Šabac v Srbiji 10 K; g. Ditrich Ljudevik, Postojna, 5 K; g. Kovač Anton, Postojna, 5 K; g. Kadilnik Franc, Ljubljana, 5 K; g. Aškerc Anton, arhivar, Ljubljana, 5 K; gosp. Schwentner Lav., Ljubljana, 5 K; g. Platner Josip, Ljubljana, 5 K; g. Urh Štefan, Postojna, 1 K; g. Juh Franc, Rakitnik, 1 K. Srčna hvala!

Odbor za Vilharjev spomenik.

Tržne cene v Ljubljani.

Semena:		Fizol:		Žito:		Kože:	
Domača detelja	od K 100.— do K 102.—	Rudeči ribniški	» » 20.— » » —.—	Pšenica	» » 16.60 » » —.—	Goveje z rogmi vred	» » 100.— » » 114.—
Lucerna	» » 120.— » » 130.—	Prepelicar	» » 24.— » » —.—	Rèž	» » 14.40 » » —.—	Telečje	» » 135.— » » —.—
Laneno seme	» » 27.— » » 29.—			Ječmen	» » 16.— » » —.—	Svinjske	» » 400.— » » —.—
				Oves	» » 20.— » » —.—	Lisičje	» » 9.— » » 10.—
				Ajda	» » 13.— » » —.—	Kunine (belice)	» » 32.— » » 38.—
						» (rumenice)	» » 45.— » » 56.—
						Dihurjeve	» » 6.— » » 6.50
						Vidrne	» » 24.— » » 25.—

Za 100 kilogramov.
Za par.

Mala naznanila.

Vsaka vrstica v teh oznanilih stane 20 vin. Pri večkratni objavi se dovoli primeren popust. Denar je poslati naprej. Plača se lahko tudi s pismenimi znamkami.

Landauer še dobro ohranjen se ceno proda v Postojni hišna števil. 110.

Cementne cevi razne velikosti so po zmernih cenah naprodaj pri Jos. Dekleva v Postojni.

Izurjen strojni kurjač usposobljen za to delo išče službe, nastopi lahko takoj. Natančneje o tem pove Matevž Milharčič v Postojni.

Velika kovačija z enim mehkom, ležeča ob okrajni cesti med Rakekom in Prezidom (Hrvaško), odda se takoj dobremu kovaču s stanovanjem vred v najem. V bližini se nahaja graščina Šneperk, ena parna in več drugih velikih žag. Za dobrega in pridnega kovača toraj zaslužka vedno dosti. Poleg kovačije ima tudi kolar svojo delavnico. Natančneje pogoje pove **Ferdo Wigele, učitelj, Staritrg pri Rakeku (Notranjsko).**

Kašelj. Kogar kašelj nadleguje, naj rabi okusne in olajševajoče **Kaiserjeve prsne karamele.** 2470 notarsko poverjenih spričeval nam dokazuje, kako uspešno se jih rabi zoper kašelj, hripavost, katar in zaslinjenje. — Zavitek 20 in 40 vinarjev. — Edino pristne so one, ki imajo varstveno znamko »Drei Tannen«. Zalogo ima **J. Hus, lekarnar v Vipavi.**

Esenca za kurja očesa. Najbolje sredstvo proti **kurjim očesom, debeli koži, bradavicam** itd. Steklenica z rabilnim navodom 70 h razpošilja: **Lekarna pri Mariji Pomčnici v Vipavi.**

Srnaka samca, dve leti starega proda trgovec **Ivan Vidmar** v Črnem Vrhu nad Idrijo.

Zarezano strešno opeko

(Falz)

navadno strešno opeko, kakor tudi zidak, žlebak in vsako drugovrstno opeko ima v zalogi

Karol Jelovšek

opekarnar na Vrhniki (Notranjsko).

Svetovnoznana

postojnska jama

je odprta vsak dan ob pol 11. uri dopoludne in je izključno električno razsvetljena.

Od 1. marca do 31. oktobra je odprta tudi ob pol 4. uri proti vstopnini K 5.— za osebo.

Ob nedeljah in praznikih pa le K 3.— za osebo.

Notranjci, berite, širite in naročajte

„Notranjca“!

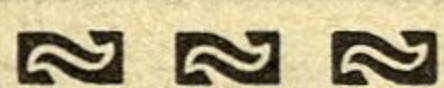
MAKS ŠEBER

v Postojni.

Akcidenčna tiskarna.

Knjigoveznica.

Fotografični atelije.

Zaloga vsakovrstnih tiskovin

za županstva, krajne šolske svete, šolska vodstva, posojilnice, mlekarske zadruge itd.

Izvršuje se po naročilu vsa druga tiskarska dela

kakor n. pr. letna poročila, cenike, vabila k veselicam in občnim zborom, programe, naznanila o zarokah, porokah itd., parte liste, pisma in kuverte z naslovi, posetnice, razglednice, trgovska naznanila itd. itd.

Pred štirinajstimi dnevi se je

zgubil pes

pasme „foks-torrier“, ki sliši na ime „fido“. Označujeti ga črno-rujavkasta glava in črna lisa na hrbtu. Pes se sedaj nahaja v bližini Postojne. — Najditelj ga blagovoli oddati proti dobri nagradi pri J. Tollazziju v Dolenjem Logatcu.

Dva

čevljarska pomočnika

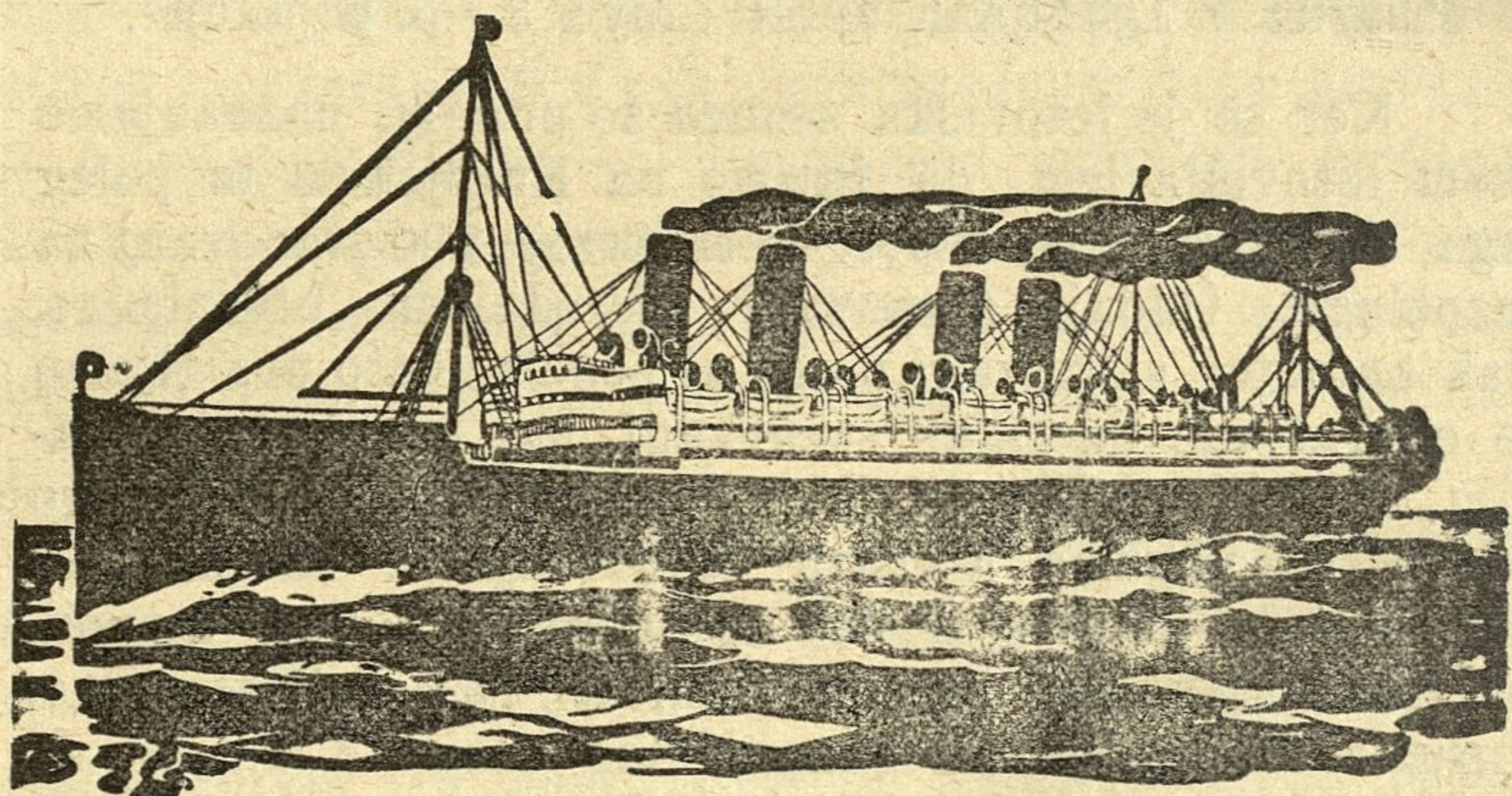
sprejme takoj v stalno delo L. Bizjak, čevljar v Postojni.

POZORI

BERITE!

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz BREMNA v NEW-YORK

s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navednega parobrodnege društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU
KOLODVORSKE ULICE ŠT. 35.

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštena, reelna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Kolorado, Mexiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno. Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Kolombo, Singapore, v Avstralijo i. t. d.

Rastlinski liker

in

rastlinska grenčica

„Jelen“

sta sestavljena iz najzdravilnejših planinskih rastlin, podpirata in pospešujeta prebavo, krepita želodec in z njim celo človeško telo ter sta vsled teh svojih lastnosti najboljša izdelka te vrste.

...

Edini izdelovatelj:

Anton Jelenec v Idriji,

imejitelj rastlinske destilacije „JELEN“.

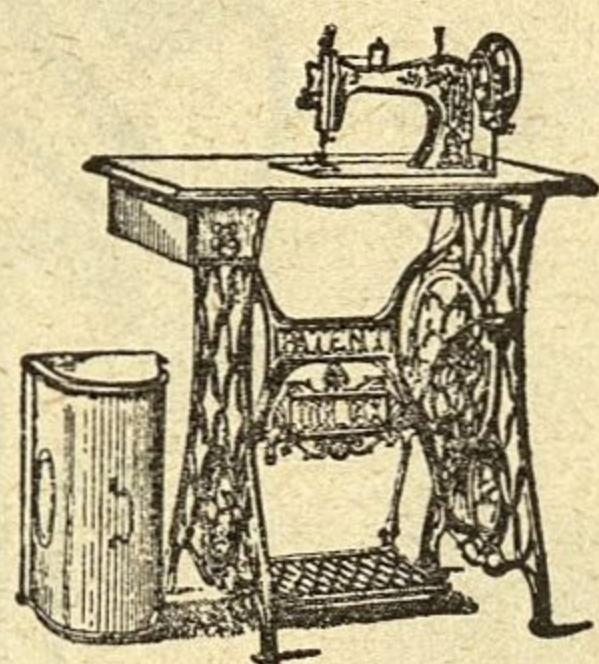

IVAN JAX & sin v Ljubljani

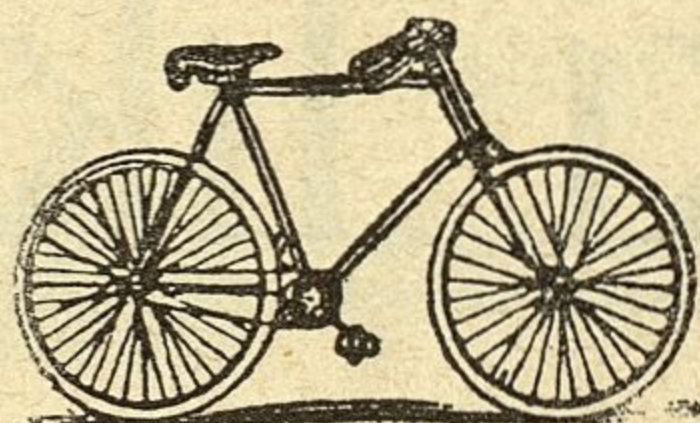
Dunajska cesta 17

priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih
strojev,
voznih koles
in
pisalnih strojev.

Pouk v šivanju in vezenju
na stroje brezplačen.

Zastopniki

za kmetijske stroje firme K. R. Ježek, Blansko
se sprejmejo

proti proviziji za vse večje kraje na Notranjskem.

Zglasiti se je pri glavnem zastopniku v Ljubljani
Ivanu Komatiču na Dunajski cesti št. 31.

V hiši gospe Helene Orešek v Postojni

zobozdravnik

iz Ljubljane, Špitalske ulice št. 7

Amerik. zobz.
Vsa zobotehnična dela

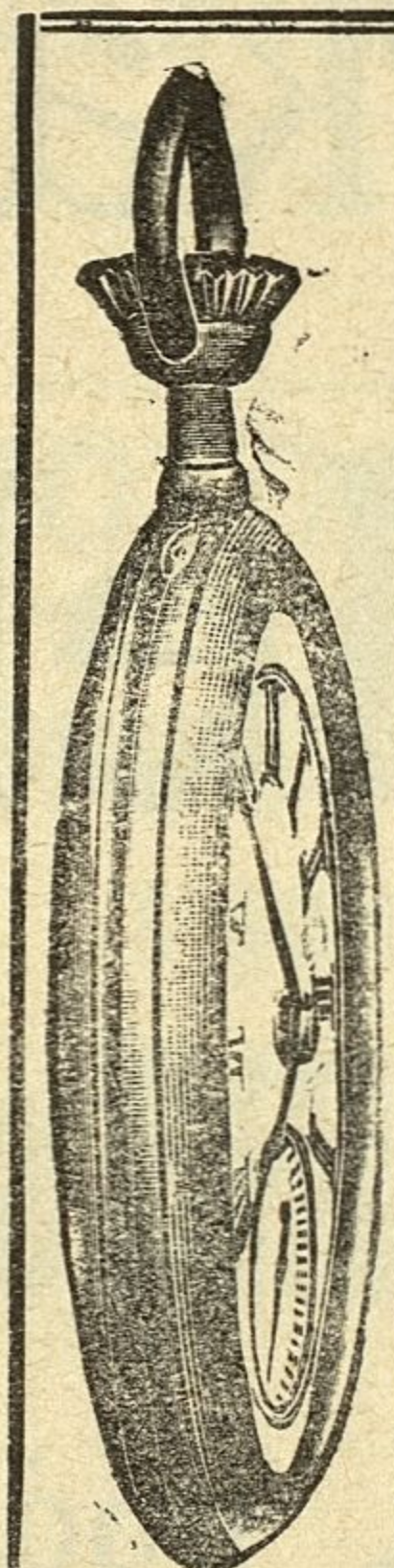
Amerik. zobz.
se v konces. ateljeju

O. SEYDL

izvršujejo.

Ordinira vsako soboto od 8. do 5. ure.

Zahtevajte cenike zastoj _____
_____ in poštnine prosto.

Franc Čuden

najstarejša eksportna tvrdka
na debele in drobno.

U r a r

in trgovec zlatnine in srebernine,
delničar prvih združenih tovarn ur »Union« v
Bielu, Genovi in Glashütte.

Pivovarna „G. AUER-jevi dediči“

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12.

priporoča svoje izvrstno marčno in na bavarski način varjeno pivo

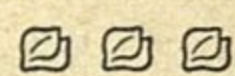
_____ v prid družbe sv. Cirila in Metoda. _____

Zaloga na Notranjskem so: v Idriji (založnik gosp. Franjo Didič, posestnik i. t. d.), v Št. Petru na Krasu
(založnik gosp. Anton Rebec, vinotržec), v Prestranku (založnik „Mlekarska zadruga“) in v Žireh
(založnik gosp. Matija Gostiša, posestnik).

Notranjska posojilnica v Postojni

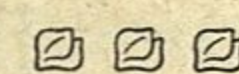
registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Posluje vsak torek in petek od 9.—12. ure
_____ dopoludne. _____

Obrestuje hranilne vloge po 4 1/2% brez odbitka rent-
nega davka, katerega plačuje sama.

Daje posojila proti vknjižbi po 5% in amortizaciji
najmanj 1%, na osobni kredit po 6%.

Prošnje za posojila se sprejemajo le ob **torkih**,
posojila se izplačujejo le ob **petkih**.